

SOSYAL GÜVENLİK REHBERİ

Resul KURT
SSK BAŞKANLIĞI
Sigorta Müfettişi

Hüseyin FIRAT
SMMM
İSMMMÖ Başkan Yardımcısı

MAYIS 2005

Yönetim Merkezi ve Yazışma Adresi:

İSMMMO

Kurtuluş Caddesi No: 152 Kurtuluş - Şişli/İSTANBUL

Telefon: 0212 315 84 00 pbx Faks: 0212 343 47 80

E-mail : ismmmo@ismmmo.org.tr

www.ismmmo.org.tr

TOR OFSET SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ

Matbaa: İmam Çeşme Caddesi No: 26/2 Ayazağa Şişli/İSTANBUL

Tel: 0212 332 08 38 (PBX) Fax: 0212 332 08 39

tor@torofset.com.tr

SUNUŞ

Őüphesiz sosyal güvenlik, toplum yaŐamında temel bir ihtiyaç olarak ortaya çıkmaktadır. Özellikle 2000’li yılların baŐından itibaren ülkemizde sosyal güvenlik konusunda çok önemli bir ihtiyaç doğmaya baŐlamıŐtır. İSMMMO olarak meslek mensuplarımızın bu ihtiyacına cevap verebilmek için iŐ hukuku ve sosyal güvenlik konusunda bir çok yayın ıkarıdık.

“Sosyal Güvenlik Rehberi” isimli bu çalışmada sosyal güvenlikle ilgili temel kavramlar basit ve anlaşılır bir Şekilde açıklanmıŐtır. Ayrıca, SSK ve İŐ Kanunları uyarınca işverenlere getirilen yükümlölüklerle, meslek mensuplarının ihtiyaçları ve talepleri de dikkate alınarak ilgili kurumlara ait adres ve telefonlara, örnek matbu formlara ve dilekçelere, SSK iŐ kazaları ile meslek hastalıkları sigortaları prim tarifesi cetveli, iŐ sağlığı ve güvenliğine ilişkin risk grupları, ağır ve tehlikeli işlere ait çizelgeye yer verilmiştir. Bu çalıŐmayı hazırlayan, Oda Başkan Yardımcısı SMMM **Hüseyin FIRAT**’a ve Sigorta Müfettişi **Resul KURT**’a tüm üyelerimiz adına teŐekkür ediyor ve çok kısa bir sürede hazırladıkları “Sosyal Güvenlik Rehberi” adlı kitabın ilgililere yararlı olmasını diliyoruz.

Saygılarımla

Yahya ARIKAN
İSMMMO BaŐkanı

ÖNSÖZ

Gerek Sosyal Sigortalar Kanunu ve gerekse de İş Kanunu ile işverenlere ve sigortalılara bir takım yükümlülükler getirilmiştir.

İşverenlerin çalışma ve sosyal güvenlik mevzuatında öngörülen hüküm ve kurallara uygun davranmalarını sağlamak amacıyla da bazı cezai yaptırımlar öngörülmüştür. İşverenlerin sigortalı işçi çalıştıracakları işyerleri ile bu işyerlerinde çalıştıracakları sigortalıları SSK'na ve Bölge Müdürlüğüne bildirmeleri, prim belgelerinin SSK'na verilmesi ve işverenlerin tutmak zorunda oldukları kayıt ve belgelerin gerektiğinde SSK'na ibrazı, işyerlerinde özürü ve eski hükümlü çalıştırılması, işçilere yıllık ücretli izin kullandırılması gibi çeşitli yükümlülükleri bulunmaktadır. Bu yükümlülüklerin hangi süreler içinde ve ne şekilde yerine getirilmesi gerektiği 506 sayılı Sosyal Sigortalar Yasasında düzenlenmiştir.

Yaklaşık 32 yıl boyunca uygulanan 1475 sayılı İş Kanunu'nun "kıdem tazminatına ilişkin 14. maddesi" dışındaki tüm maddeleri, 4857 sayılı Yeni İş Kanunu'nun 120. maddesi gereğince 10.06.2003 tarihinden itibaren yürürlükten kaldırılmıştır. Söz konusu 4857 sayılı yasa ile iş kanunu ile ilgili uygulamalarda önemli değişiklikler yapılmıştır.

Bu çalışmada sosyal güvenlikle ilgili temel kavramlar, uygulamalar ile SSK ve İş Kanunları uyarınca işverenlere getirilen bazı önemli yükümlülükler açıklanarak sosyal güvenliğin toplumsal yaşamdaki önemi anlatılmıştır.

Meslek mensuplarının ihtiyaç ve talepleri dikkate alınarak ilgili kurumlara ait adres ve telefonlara yer verilmiştir. Ayrıca, örnek matbu formlara ve dilekçelere, SSK iş kazaları ile meslek hastalıkları sigortaları prim tarifesi cetveli, iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin risk grupları, ağır ve tehlikeli işlere ait çizelgeye yer verilmiştir.

"Sosyal Güvenlik Rehberi" adlı kitabın üçüncü baskısının da, tüm meslek mensuplarımıza, aday meslek mensuplarına, şirket yöneticilerine ve konuya ilgili tüm okuyuculara yararlı olmasını diliyoruz. 24.05.2005

Resul KURT - Hüseyin FIRAT

İÇİNDEKİLER

Sunuş	3
Önsöz	5
BİRİNCİ BÖLÜM	
SOSYAL SİGORTALAR KURUMU İŞLEMLERİ	7
İKİNCİ BÖLÜM	
BAĞ-KUR KANUNU İŞLEMLERİ	52
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	
4857 SAYILI İŞ KANUNU İŞLEMLERİ	58
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	
2821 SAYILI SENDİKALAR KANUNU İŞLEMLERİ	73
BEŞİNCİ BÖLÜM	
TÜRKİYE İŞ KURUMU İŞLEMLERİ	75
ALTINCI BÖLÜM	
EKLER	85